

FABLAB.HR

Udruga za promicanje
digitalne fabrikacije

Izvještaj o radu za 2025. godinu

Pripremili

Roberto Vdović, predsjednik FabLab-a,
u suradnji sa zaposlenicima, članovima i volonterima FabLab-a

Zagreb, prosinac 2025.

Udruga FabLab je korisnik je tematske sustavne podrške STEM kao pokretač razvoja.

Predgovor	3
1. O FabLab-u	4
2. Tematska sustavna podrška “STEM kao pokretač razvoja”	5
3. Projekti u tijeku	6
3.1. Tematska sustavna podrška “STEM kao pokretac razvoja”	6
3.2. STEMerica ide dalje	6
3.3. Interreg “DiSTT”	7
3.4. MyMachine Hrvatska	7
4. Inicijative	8
4.1. Fab City globalna inicijativa	8
4.2. Adriatic GreenLab inicijativa	8
4.3. Mediterranean Makers Initiative	9
4.4. Designing the Future Academy	9
5. Sudjelovanje na događanjima, konferencijama i seminarima	10
5.1. Nacionalna događanja	10
5.2. Međunarodna događanja	10
5.3. Konferencije	11
5.4. Edukacije	11
6. Organizacija budućih događanja	12
6.1. U okviru postojećih projekata	12
6.2. Western Balkan Design Sprint	12
6.3. Maker Expo Zagreb 2026.	12
7. Podrška organizacijama civilnog društva i uspostava novih suradnji	13
7.1. Podrška drugim udrugama	13
7.2. Suradnje	13
8. Institucionalni razvoj i održivost	14
9. Financijski pokazatelji	15
10. Komunikacijska unapređenja	15
11. Strateški smjerovi	15
12. Zaključak	16

Predgovor

Prilikom pripreme izvještaja o radu udruge za 2025. godinu, ove godine kao i prošle osvrnulo se na postpandemijako razdoblje. Kao što je napomenuto u prethodnim izvještajima, pandemija je utjecala na rad i provedbu projekata koji su u tom razdoblju provedeni. To je rezultiralo povećanim brojem zaposlenika postignut 2022. i tijekom 2023. godine.

S druge strane 2024. je bila izazovna u pogledu zaključivanja već završenih projekata, posebno kada se smanjio broj zaposlenih. Usporedno je trebalo predlagati i nove projekte, kako nacionalne tako i međunarodne. o kojima možete pročitati u Izvještaju.

Radu udruge FabLab u 2025. godini doprinijelo je 9 zaposlenica i zaposlenika, preko 40 članica i članova i suradnica i suradnika, te preko 20 volonterki i volontera.

Na kraju posebno smo ponosni što smo krajem 2025. pozvani predstaviti svoj rad Predsjedniku Republike Hrvatske Zoranu Milanoviću i njegovim suradnicima, te aktivnom sudjelovanju u radu Vulca mreže čiji smo članovi upravnog odbora do Vulca seminara 2026.

Zahvaljujem svima koji su tijekom 2025. godine doprinijeli radu FabLab-a!

Roberto Vdović, predsjednik udruge

1. O FabLab-u

FabLab, udruga za promicanje digitalne fabrikacije djeluje od 2013. godine, prva je takva udruga u ovom dijelu Europe i dio je međunarodnog udruženja FabLab organizacija zasnovanog na ideji MIT-a (*Massachusetts Institute of Technology*).

FabLab je laboratorij digitalne fabrikacije – mjesto gdje je moguće izraditi “gotovo” sve, mjesto za igru, stvaranje, učenje, podučavanje, mentoriranje, promišljanje i kreiranje inovacija. U svojem prostoru FabLab omogućuje pristup materijalima i opremi, odnosno naprednoj tehnologiji koja ljudima omogućuje da naprave (gotovo) sve što žele. Udruga je dio svjetske FabLab mreže od 2015. godine, a od 2021. godine, jedina je lokacija u Hrvatskoj koja izvodi programe globalne Fab Akademije.

FabLab se promocijom digitalne fabrikacije bavi kroz obrazovanje, znanstveno i umjetničko istraživanje te poduzetnički razvoj. Osim digitalne fabrikacije, udruga od svojeg osnutka aktivno radi i na popularizaciji STEM područja, ali uz dodatak slova “A” koje se odnosi na *Art*, odnosno *umjetnost* – čineći tako proširenu kraticu STEAM.

VIZIJA I MISIJA

Vizija FabLab-a: Inovativno je društvo koje odgovara na izazove budućnosti. Misija: kroz sinergiju znanstvenog i umjetničkog djelovanja doprinijeti obrazovnom i poduzetnom razvoju znanja i vještina za uključivo, odgovorno i pravedno društvo.

RAZVOJNA PODRUČJA

Udruga projekte i inicijative ostvaruje unutar četiri razvojna područja unutar kojih se provode projekti i aktivnosti. Razvojna područja se međusobno preklapaju i nadopunjuju.

1. **(R)evolucija obrazovanja** - usmjereno temi (cjeloživotnog, neformalnog i formalnog) obrazovanja približavanjem suvremenih tehnologija digitalne proizvodnje i "makers" kulture s ciljem popularizacije STE(A)M područja, razvijanja novih metodologija podučavanja/učenja i unapređenja vještina u STE(A)M području. Naglasak je na radu s djecom i mladima, ali obuhvaća i rad sa svim dobnim skupinama.

2. **Pruži ruku** - usmjereno na osnaživanje, razvitak i (samo)održivost lokalnih zajednica uz pomoć novih tehnologija s naglaskom na osobne potrebe pojedinaca.
3. **Stvaraj lokalno, djeluj globalno** - usmjereno na razvitak poduzetničkog promišljanja, stjecanja poduzetničkih vještina i poticanja na kreiranje inovativnih rješenja. Ovo je područje usmjereno na poticanje poduzetničkog razmišljanja, stjecanje poduzetničkih vještina te kreiranje inovacija svih dobni skupina, s posebnim naglaskom na djecu i mlade. Upravo zbog usmjeravanja na djecu i mlade očituje se njegova posebnost jer se nerijetko pomisli kako se poduzetništvo ne može povezivati s djecom i mladima, a mi smatramo upravo suprotno i provedbom ovog programa i njegovih aktivnosti možemo proširiti gledišta šire javnosti.
4. **Digitalna transformacija** - usmjereno na doprinos javnim politikama sa ciljem prilagodbe društva suvremenim izazovima. Područje je usmjereno na doprinos javnim, nacionalnim i europskim politikama. Do sada su predsjednik i članovi udruge FabLab aktivno doprinosili u kreiranju javnih politika/savjetovanju/predlaganju ideja u sljedećim područjima: promocija znanosti i STEM područja, digitalna proizvodnja, obrazovanje, kreativni prostori.

2. Tematska sustavna podrška “STEM kao pokretač razvoja”

Tijekom protekle 2025. godine provedena je druga godina Tematska sustavna podrška čime je osiguran udio u plaći troje zaposlenika, osigurao sredstva za članarine, usavršavanja i razmjene u okviru međunarodnih organizacija. Dio sredstava utrošen je i na troškove režija i ostale troškove kojima se osigurava institucionalno djelovanje udruge. Odobravanje Tematske sustavne podrške od velikog je značaja za rad udruge FabLab. U sklopu sustavne podrške, (su)organizirano je 12 događanja od 10 potrebnih, organizirani strukturirani dijalozi, organizirana konferencija u Garešnici, provodi se ispitivanje javnog mnijenja o čemu će se napraviti istraživanje.

3. Projekti u tijeku

3.1. Tematska sustavna podrška “STEM kao pokretač razvoja”

Projekt “STEM kao pokretač razvoja” je nastavak dosadašnjih aktivnosti udruge kroz projekt SCOPE, u kojem je konzorcij od 11 partnera radio na više elemenata s ciljem razvoja tematske mreže STEM kao pokretača društva.

Udruga je na tom tragu nastavila promišljati o ulozi i načinu djelovanja organizacija civilnoga društva u razvoju ekosustava popularizacije STEM područja kao pokretača razvoja, te su u promišljanja ugrađena, osim iskustva rada na projektu SCOPE, i iskustva rada na projektima popularizacije STEM područja financiranih iz Europskog socijalnog fonda na kojima su partneri također sudjelovali, te iskustva suradnje na međunarodnim projektima, iskustva iz studijskih posjeta i sl.

Cilj podrške je doprinos stvaranju lokalnih ekosustava kroz suradnju s različitim dionicima. Projekt će donijeti prijedloge javnih politika o ulozi organizacija civilnoga društva u jačanju popularizacije STEM područja kroz suradnju s dionicima, posebno s institucionalnim obrazovanjem te kroz nastavak suradnje s visokoobrazovnim i znanstvenim institucijama, bit će održane tematska konferencija i okrugli stolovi na temu jačanja tematske mreže i doprinos STEM-a jačanju razvoja zajednice i lokalnih ekosustava, radit će se na razvoju standarda kvalitete za provedbu STEM radionica, organizirat će se znanstveno-popularna događanja na temu STEM-a, zagovarati otvaranje mogućnosti javnog financiranja aktivnosti organizacija civilnoga društva u tematskom području STEM-a i u medijima će se objavljivati rezultati aktivnosti na temu STEM-a.

Iako u nepotpunoj godini, uspjeli smo tijekom 2024. odraditi sve planirane aktivnosti.

3.2. STEMerica ide dalje

STEMerica ide dalje iz novog ciklusa jačanja kapaciteta organizacija civilnog društva trogodišnji je projekt ukupne vrijednosti 270.000€. Projekt je izazovan zbog lolicine aktivnoszi ali i prilika za korištenje mobilnog centra i druge opreme iz prethodnog perioda. Projekt je ambiciozno postavljen u skladu sa visokim očekivanjima raspisa, ali i s dugoročnom održivošću stvaranjem kriptografskih klubova po školama, koji bi bili početak radionica ili zametaka fablabova u školama. Projekt

STEMerica ide dalje, odobren i započet u ožujku 2025. nastavka je projekt STEMerica. Ovaj put naglasak

je stavljen na temu kriptografije, te povezivanja sa tehnologijaa digitalne preozivodnje za izradu pribora i eksponata. Projekt je financiran iz Europskog socijalnog fonda i provoditi će se tri godine.

3.3. Interreg “DiSTT”

Projekt DiSTT priprema studente i zaposlenike za tržište rada 21. stoljeća. Sa znanjem o 3D printanju i digitalnoj proizvodnji lakše mogu uspjeti. Novi DiSTT projekt, koji je započeo u svibnju 2024. godine, cilja na obrazovne programe u FabLabovima u pet europskih zemalja – Češkoj, Austriji, Njemačkoj, Italiji i Hrvatskoj.

FabLabs su otvorene radionice usmjerene na razvoj i proizvodnju proizvoda uz pomoć računalno upravljanih proizvodnih strojeva poput 3D printera, laserskih rezača ili CNC glodalica. Projekt će ponuditi šest programa osposobljavanja i prekvalifikacije srednjoškolcima i studentima, ali i zaposlenicima ili samostalnim stvarateljima s ciljem povećanja njihovog zapošljavanja na tržištu rada. Tijekom 2025. predan je i uspješno certificirano i treći period, te ostaju još dva perioda (1. godina) do rujna 2026.

3.4. MyMachine Hrvatska

Projekt “MyMachine Hrvatska” provodi se iz vlastitih sredstava. Tijekom 2025. pokušali smo uključiti kolege sa Studija dizajna Arhitektonskog fakultet Sveučilišta u Zagrebu, te sudjelovali na sastanku u

Belgiji sa predstavnicima ostalih MM Chaptera. Projekt se provodi u suradnji sa Arhitektonskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu i Institutom poduzetničkog obrazovanja i inovacija kao nositeljem licence. Vlasnik licence organizira u srpnju 2026. veliko predstavljanje projekta u Bruxellesu na koji je My Machine Hrvatska pozvan, ali obzirom na sve izazove, treba vidjeti opravdanost odlaska, ali i nastavka ovog projekta.

4. Inicijative

Udruga Fablab, osim rada na projektima i projektnim prijavama, aktivno radi na vlastitim ili zajedničkim inicijativama, kao sastavni dio svojih aktivnosti za koje nema osigurano financiranje.

4.1. Fab City globalna inicijativa

Od 2015. godine udruga FabLab ostvaruje uspješnu suradnju s Fablabom Barcelona što je rezultiralo pozivom Gradu Zagrebu 2018. da se uključi u *Fab City globalnu inicijativu*. 2018. godine Grad Zagreb postao je jedan od 28 gradova širom svijeta koji su bili uključeni u ovu inicijativu pod nazivom "Locally productive, globally connected". Tijekom 2019., 2020., 2021. i 2022. godine udruga FabLab usmjerila je svoje aktivnosti prema drugim gradovima u Hrvatskoj s kojima je ostvarila suradnju, te im pružila podršku pri uključivanju u Fab City inicijativu:

1. **Fab City Zagreb** - proširenje aktivnosti provedbom projekta *Centrinno*; mapiranje, pokretanje Fab Academy node (prvi u ovom dijelu EU.).

Kao rezultat aktivnog rada u sklopu *FabLabNet* projekta, FabLab je bio jedini partner na projektu koji je uspio ostvariti suradnju s *Fab City Global Initiative* te 2018. uvesti Grad Zagreb u ovu inicijativu (između svega 28 gradova iz čitavog svijeta, pored Barcelone, Pariza, Amsterdama i drugih gradova).

4.2. Adriatic GreenLab inicijativa

Iako je još 2019. godine održana pilot radionica na otoku Biševu na kojoj su provjerene ideje ove inicijative te je ista prezentirana u Bruxellesu krajem 2019. u okviru 2. festivala uključivih građana, u 2020. godini je došlo do mirovanja usljed situacije vezane uz pandemiju koronavirusa.

2022. godine nastavljene su pripreme na ostvarivanju ove inicijative udruge Fablab. U okviru tih priprema, zaposlenik FabLab-a, gđin. Tin Valetić

sudjelovao je na 7-dnevnoj radionici u Francuskoj koju je organizirana od strane “Vulca European Mobility Program”. Tamo je, osim što je provjereno kako slične aktivnosti mogu biti organizirane, dogovorena i daljnja suradnja, kroz izmjenu nekoliko posjeta, a ostvareno je i članstvo FabLab-a u Vulca programu.

Tijekom rujna i početka listopada, u Zagrebu je boravio i predstavnik Vulca programa, gđin. Jeffrey Roe iz Dublina koji je zainteresiran za suradnju na ostvarivanju Adriatic GreenLab-a. Za vrijeme tog boravka posjetili smo i otok Prvić na kojem je i aktivno sudjelovao na Kreativnim danima Fausta Vrančića.

Suradnja na Adriatic GreenLab inicijativi bila je i jedna od tema sastanka prilikom posjete Vulca predstavnika Alexandre Rousselet i Aleksandre Šljukić u studenom u Fablabu.

4.3. Mediterranean Makers Initiative

Inspirirani konferencijom u Zadru “Od vizija do promjena 2030”, pokrenuli smo s pozicije makers kulture, okupljanje partnera oko zajedničkih vrijednosti, prikazanih u Mediterranean Makers Manifest. Tijekom prosinca 2025. stigli su iskazi interesa za suradnju iz Grčke, Italije, Španjolske, Portugala, a interese iz Egipta, Libanona, Tunisa, čak i Jordana tek očekujemo početkom 2026. kada nastavljamo kodesign čitavog procesa i tražimo načine financiranja.

4.4. Designing the Future Academy

Kao jedan od Fab Academy provoditelja (node) i jedini iz Hrvatske, imamo obvezu ali i izazov osigurati 2 polaznika svake godine. Obzirom na cijenu programa, već neko vrijeme promišljamo o nacionalnom programu kao pripremi i alatu za uključivanje ne samo potencijalnih korisnika već i drugih dionika, prevensveno sponzora kako bi se osigurale školarine. Tijekom prethodnih godina, na bazi iskustva iz vlastitih sredstava i volontiranjem, pripremili smo program od 5 osnovnih modula, od kojih neke krećemo razrađivati i realizirati u sklopu nekih projektnih aktivnosti. Kada program bud spreman moći će se ponuditi kao dio cjeloživotnog obrazovanja i razvoja kompetencija za novo tržište rada što je posebno zanimljivo tvrtkama. Poseban naglasak odnosno specifičnost koji razrađujemo u sklopu DISTT projekta su manje privilegirane osobe u sklopu kojih upravo osobama sa poteškoćama možemo otvoriti neke

**DESIGNING
THE FUTURE
ACADEMY**

nove perspektive, te ih učiniti zanimljivim poslodavcima. Također ovaj program može postati jedan od mehanizama razvoja kompetencija i doprinosa razvoju lokalnih ekosustava za STEM kao pokretač razvoja kojima se bavimo u sklopu Tematske sustavne podrške.

Vjerujemo da ovaj program ima perspektivu i to ne samo kao nacionalni već i regionalni program, a možda i šire. Na svima zainteresiranima i okupljenima oko udruge Fablab je da se uključi i pridonese daljnjem razvoju ovog programa.

5. Sudjelovanje na događanjima, konferencijama i seminarima

Članovi, volonteri i zaposlenici FabLab-a u 2025. sudjelovali su na sljedećim događanjima, konferencijama i edukacijama:

5.1. Nacionalna događanja

- STEM Festival NSU, Zagreb
- STEM događanje Algebra, Zagreb
- Znanstveni piknik
- Garešnica Infinity Festival
- GMI Fest Slavonski Brod
- Kreativni dani Fausta Vrančića
- Festival znanosti
- STEM Fest Čakovec
- Večer znanosti u Pregradi
- Histemory
- Projektni dan
- Maker Expo Poreč
- Maker Expo Zagreb
- DU STEM Dubrovnik
- Sljeme za sve Sesvete
- Konferencija Od vizije do promjena 2030, Zadar

5.2. Međunarodna događanja

- Excite Varšava
- Fab25 Brno, Prag
- FabCity summit Prag
- Mountain Makers Manzat
- MyMachine Bruxelles
- Maker Faire Sarajevo
- Maker Faire Trieste
- Maker Faire Hannover
- Maker Faire Salzburg
- Maker Faire Mostar

- Vulca seminar Ispra

5.3. Konferencije

- Znanost spaja ljude, Garešnica - kao nastavak istoimene tematske mreže u sklopu tematske sustavne podrške organizirana je međunarodna konferencija na temu popularizacije znanosti s naglaskom na izgradnji lokalnih ekosustava za STEM kao pokretač razvoja pod nazivom "SCOPE – Science Connecting People" od 26. do 28. rujna 2024. Ovogodišnja tema je bila usmjerena na edukatore i njihovu ulogu u stvaranju lokalnih ekosustava kroz djelovanje institucionalnog obrazovanja, te suradnju sa izvaninstitucionalnim obrazovnim akterima.
- Ecsite, Varšava - u sklopu Ecsite konferencije u Varšavi, udruga je imala priliku sudjelovati aktivno kroz okrugli stol na temu stvaranja mreža ekosustava, što je tema naše tematske podrške. Također uspostavljeni kontakti, uključili su i intenzivniju suradnju sa ovom konferencijom u budućim izdanjima.
- Vulca seminar, Ispra - sudjelovanje na Vulca seminaru je obavezni dio ostvarenih suradnji. Kako smo osobno uključeni od prvih koraka koji su kolege iz Francuske inicirali, sudjelujemo na svakom godišnjem seminaru, ove godine smo imali priliku aktivno sudjelovati predstavljanjem tematske sustavne podrške i stvaranja lokalnih ekosustava za STEM kao pokretač razvoja, s naglaskom na Adriatic GreenLab inicijativu, ali i podršku centru na Grobniku.

5.4. Edukacije

Tijekom 2025. dijelatnici i suradnici su uključeni u edukacije koje je organizirala Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva vezano uz provedbu projekta, te specifične edukacije vezano za računovodstveno i knjigovodstveno poslovanje.

6. Organizacija budućih događanja

6.1. U okviru postojećih projekata

U okviru **Tematske sustavne podrške** radimo na umrežavanju STEM događanja u Hrvatskoj, njihovog predstavljanja, te zajedničkog kalendara koji bi služio kako u određivanju datuma događanja organizatorima, a s druge strane i korisnicima u prijavi na ista.

Kroz projekt **STEMerica ide dalje**, planirano je 40 javnih događanja diljem RH. U svrhu provedbe događanja u različitim dijelovima RH, s fokusom na manje zajednice, u 2022. godini kroz prethodni projekt STEMerica, nabavili smo kombi vozilo i prikolicu koji su prilagođeni u “mobilni FabLab centar”.

6.2. Western Balkan Design Sprint

Udruga Fablab je bila domaćin u suradnji sa Pučkim otvorenim učilištem Zagreb, gdje se održao Western Balkan Design Sprint, u organizaciji prof. Adam Maltesea sa Indiana Univeristy, USA. Radionica je okupila 20 tak obrazovnih djelatnika iz regije, Srbije, Kosova, Albanije, Makedonije, BiH, te Hrvatske. Tijekom dva dana voditelji su pokazali zanimljive teme koje se dalje mogu razvijati u lokalnim sredinama, a ideja je kontinuirano pružati priliku i povezivati sudionike do slijedećeg ukupljanja 2026. godine negdje u regiji. Sudionici su također bili prisutni i na Maker Expo događanju što je dalo i tom događanju međunarodni karakter.

6.3. Maker Expo Zagreb 2026.

U listopadu 2025. godine organizirali smo drugi “Maker Expo Zagreb”, u Pučkom otvorenom učilištu u Zagrebu, kao dio šire dugoročnije suradnje. Jednodnevno demonstracijsko događanje radnog naziva Make Expo Poreč smo održali u svibnju 2025. i nadamo se novoj suranji.

U 2026. godini veselimo se organizaciji novog Maker Expo Zagreb krajem rujna, ali i širenju Maker Expo događanja širom Hrvatske, a možda i regije. Već sada imamo najave za moguće događanje u Sesvetama, Poreču, Slavonskom Brodu, Dugom Selu, Ivanić Gradu i nekim drugim gradovima u Hrvatskoj.

7. Podrška organizacijama civilnog društva i uspostava novih suradnji

7.1. Podrška drugim udrugama

Tijekom 2025. udruga Fablab nastavila je pružati podršku u jačanju dvije organizacije civilnog društva čije je osnivanje potaknula - *Instituta poduzetničkog obrazovanja i inovacija* i udruge *Otok*. Podrška se očitovala u uključivanju tih udruga u projektne prijedloge i prijave, ali i pružanju podrške pri pripremi njihovih prijedloga projekata. FabLabHR.net uspješno je prijavio i dobio odobrenje projekta pri Ministarstvu, dok je Institut poduzetničkog obrazovanja i inovacija nakon uspješnog završetka projekta BIOplanet, prijavio i dobio projekte Ministarstvo obrazovanja.

Pored ove dvije udruge koje su proizašle iz projektnih aktivnosti Fablaba kao dio održivosti istih, prožamo podršku i drugim udrugama u njihovom radu. Tu posebno ističemo udrugu INNOCRO-IT iz Slavonskog Broda i kolege Luciju i Roka kojima pomažemo koliko je u našoj moći i tijekom 2025. kroz sudjelovanje na događanjima, edukaciji, te pomoći u provedbi projekta.

7.2. Suradnje

U 2025. godini nastavilo se sa novim suradnjama, kako na nacionalnoj, a posebno na međunarodnoj sceni. Ostvareno je više suradnji i potencijalnih partnerstva s organizacijama civilnog društva u sklopu prijava projektnih prijedloga i zajedničkih ambicija za provedbu budućih aktivnosti.

Na vanjskoj suradnji vrijedi istaknuti sudjelovanje na Vulca seminaru u Italiji, kojom prilikom smo imali uspostaviti kontakte i neke dogovore sa predstavnicima sličnih organizacija iz čitave Europe, te predstavili stvaranje lokalnih ekosustava koje provodimo u sklopu tematske sustavne podrške, a posebno ostvarivanje Adriatic GreenLab inicijative.

Tijekom 2025. je započeta i suradnja sa Pučkim otvorenih učilištem Zagreb, gdje je održan i Western Balkan Design Sprint koje je organizirao Indiana University, a Fablab provodio, te Maker Expo Zagreb 2025. te se radi na stvaranju Fab City Experience Laba u prostorima učilišta.

8. Institucionalni razvoj i održivost

Kako bismo osigurali održivost Udruge i radili na njenom daljnjem unapređenju, tijekom 2025. godine radili smo na :

- predstavljaju rada Udruge na nacionalnim i međunarodnim događanjima
- održavanju postojećih suradnje i partnerstva te sklapanju nova
- održavanju postojeće i sukladno mogućnostima ostvarivanju članstva u nacionalnim i međunarodnim organizacijama u svrhu umrežavanja i educiranja
- dosadašnje uspješne prijave trudili smo se unaprijediti te ih ponovno prijavljivati na natječaje
- prijavili smo nove projektne prijedloga na nacionalne, EU i međunarodne natječaje, kao prijavitelji, partneri i suradnici
- unaprijedili smo administrativni rad Udruge
- omogućili smo stjecanje novih znanja i vještina zaposlenika i članova putem sudjelovanja na edukacijama iz područja interesa
- povećali smo vidljivost Udruge i njenih aktivnosti u medijima
- aktivno radimo na povećanju donacija udruzi.

Udruga će tijekom 2026. godine nastaviti dobivati podršku Tematsku sustavnu podršku koja će omogućiti doprinos pojedinim navedenim planovima povezanim s institucionalnim razvojem i održivošću udruge.

Udruga je tijekom 2025. ispunila upitnik i ažurirala svoje ciljeve vezane za SDG. Više se može vidjeti na fablab.io.

9. Financijski pokazatelji

Usprkos financijskim izazovima 2024. i izazovima koje smo očekivali tijekom protekle godine, tijekom 2025. nije bilo većih financijskih izazova u financiranju. Priliv kroz Interreg program dolazi sa oko 6 mjeseci zaostatka, ali se uspijeva međufinancirati.

10. Komunikacijska unapređenja

U sklopu raspoloživog financiranja kroz DISTT projekt, posebnu pažnju posvetili smo unapređenju komunikacije i vidljivosti. Osim za DISTT stranicu, osuvremenjene su stranice AGL inicijative, te DFA stranice, s ciljem privlačenja interesa novih dionika, ali i sponzora te izvora financiranja.

U izradi je i publikacija o projektima i aktivnostima udruge Fablab u obliku proširene 4xA4 obostrane publikacije.

11. Strateški smjerovi

Nakon prijave Horizon projekta RIPPLE u suradnji sa Arhitektonskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu kao koordinatora, pred udrugom se postavlja strateško pitanje budućeg smjera razvoja.

Kvalitetne projektne ideje, podrška pripremi prijave, te zainteresirani međunarodni partneri, otvaraju mogućnosti značajnije prijave projekta, ali to otvara i pitanje provođenja istih, o čem ćemo početkom 2026. intenzivno promišljati sa Upravnim odborom koje pozicije zauzeti.

12. Zaključak

Uz sve izazove iz 2024. ova 2025. godina je prošla intenzivno što se tiče sadržaja, ali nekako bez nepredviđenih situacija.

Došlo je do promjene zaposlenika, te novih zapošljavanja na projektima.

I dalje ostaje izazov projektnog financiranja i prećenja efikasnosti korištenja budžeta pojedinih projekata, te preljevanje radnih sati između projekata.

S dva projekta u tijeku, od kojih je jedan međunarodni, manji projekta Ministarstva, Tematsku sustavnu podršku instituciji, radimo na izvorima financiranja, i dalje na međunarodnoj sceni, kako bismo međunarodna iskustva prenijeli u Hrvatsku.

Kao pravi *makeri*, vjerujem da ćemo se prilagoditi situaciji, iskoristili naučeno u prethodnom razdoblju i to primijeniti nadalje.

I dalje imamo , imamo pregršt ideja za nove aktivnosti i projekte, nova partnerstva s organizacijama civilnog društva, kao i nove suradnje s gradovima i regijama u Hrvatskoj, ali i daljnje međunarodno umrežavanje. Kako bismo približili svoje ideje i planove, ugradili smo ih u Strateški plan udruge FabLab za razdoblje od 2025. do 2030. godine, ali i Operativni plan udruge za 2026. godinu.

Ovim putem se osobno, kao predsjednik udruge FabLab, želim zahvaliti svim članovima Upravnog odbora koji su dali podršku dosadašnjim aktivnostima.

Međutim, ovdje ne treba zaboraviti i sve ostale članove i volontere koji su svojim doprinosom omogućili sve navedeno u ovom izvještaju te ispunjavanju aktivnosti 2025. godine!

Zagreb, 18. prosinac 2025.

MP

Roberto Vdović, predsjednik
